

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: sudija za prethodni postupak
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 25. oktobar 2021.

Jezik: engleski

Stepen poverljivosti: javno

Odluka po zahtevima da se odobri ulaganje žalbe na „Odluku po podnescima kojima se osporava legalitet Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva i ukazuje na povredu nekih ustavnih prava optuženih“

Specijalizovani tužilac
Džek Smit

Zastupnik žrtava
Sajmon Loz

Branilac Hašima Tačija
Gregori Kiho

Branilac Kadrija Veseljija
Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija
Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija
Venkatešvari Alagenda

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ na osnovu člana 45 Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 77 Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 31. avgusta 2021. sudija za prethodni postupak doneo je „Odluku po podnescima kojima se osporava legalitet Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva i ukazuje na povredu nekih ustavnih prava optuženih“ (u daljem tekstu: pobijana odluka).²

2. Dana 17. septembra 2021, pošto im je odobreno produženje roka,³ odbrana Hašima Tačija (u daljem tekstu: g. Tači, odnosno Tačijeva odbrana) i odbrana Kadrija Veseljija (u daljem tekstu: g. Veselji i Veseljijeva odbrana) dostavile su podneske (u daljem tekstu: Tačijev zahtev, odnosno Veseljijev zahtev) u kojima su zatražile da im se odobri ulaganje žalbe na pobijanu odluku.⁴

3. Dana 24. septembra 2021. sudija za prethodni postupak je, na zahtev Specijalizovanog tužilaštva (u daljem tekstu: tužilaštvo),⁵ odobrio da se rok u kom

---

¹ KSC-BC-2020-06, F00001, predsednik, *Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak*, 23. april 2020, javno.

² KSC-BC-2020-06, F00450, sudija za prethodni postupak, *Odluka po podnescima kojima se osporava legalitet Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva i ukazuje na povredu nekih ustavnih prava optuženih*, 31. avgust 2021, javno.

³ KSC-BC-2020-06, F00458, sudija za prethodni postupak, *Objedinjena odluka po zahtevima za produženje roka*, 6. septembar 2021, javno, stav 11.

⁴ KSC-BC-2020-06, F00473, Tačijeva odbrana, *Zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na „Odluku po podnescima kojima se osporava legalitet Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva i ukazuje na povredu nekih ustavnih prava optuženih“*, 17. septembar 2021, javno; F00474, Veseljijeva odbrana, *Zahtev Veseljijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku po prigovoru nadležnosti zbog kršenja Ustava (dokument KSC-BC-2020-06/F00450)*, 17. septembar 2021, javno. Dana 18. oktobra 2021. dostavljena je korigovana verzija Veseljijevog zahteva (dokument F00474/COR).

⁵ KSC-BC-2020-06, F00488, specijalizovani tužilac, *Zahtev za produženje roka za dostavljanje odgovora na zahteve za ulaganje žalbe na odluku KSC-BC-2020-06/F00450*, 24. septembar 2021, javno.

tužilaštvo treba da odgovori na Tačijev zahtev i na Veseljijev zahtev produži do 6. oktobra 2021, a da se rok za dostavljanje replika produži do 18. oktobra 2021.⁶

4. Dana 6. oktobra 2021. tužilaštvo je odgovorilo na Tačijev zahtev (u daljem tekstu: odgovor na Tačijev zahtev)⁷ i na Veseljijev zahtev (u daljem tekstu: odgovor na Veseljijev zahtev).⁸

5. Dana 18. oktobra 2021. Veseljijeva odbrana i Tačijeva odbrana uložile su replike (u daljem tekstu: Veseljijeva replika; Tačijeva replika).⁹

II. ARGUMENTACIJA

6. Tačijeva odbrana traži da joj se odobri ulaganje žalbe na pobijanu odluku, i to o sledećih osam pitanja:

- (1) Da li je zaključak sudije za prethodni postupak da Specijalizovanim većima Kosova i Specijalizovanom tužilaštvu nije istekao mandat obesnažen time što sudija nije razmotrio ili što nije dovoljno obrazložio sledeće probleme: (i) zakonodavčevu nameru (tj. nameru Skupštine Kosova), (ii) predloženi ustavni amandman br. 26, (iii) to što obaveštenje na osnovu člana 162(14) važi samo za najkraće trajanje mandata, i (iv) to što prenošenje suverenosti prema članu 20 Ustava ne sme biti vremenski neograničeno, neodređeno i jednostrano (u daljem tekstu: prvo pitanje);
- (2) Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio kad je zaključio da je „Specijalizovano veće Ustavnog suda već donelo odluku“ o pitanju

---

⁶ KSC-BC-2020-06, F00490, sudija za prethodni postupak, *Odluka po zahtevu tužilaštva za produženje roka za dostavljanje odgovora na zahteve za ulaganje žalbe na odluku KSC-BC-2020-06/F00450* (u daljem tekstu: nalog o produženju roka za dostavljanje odgovora i replika), 24. septembar 2021, javno, stav 11.

⁷ KSC-BC-2020-06, F00506, specijalizovani tužilac, *Odgovor tužilaštva na zahtev Hašima Tačija da mu se odobri ulaganje žalbe na odluku po podnescima kojima se osporava legalitet Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva i ukazuje na povredu nekih ustavnih prava optuženih*, 6. oktobar 2021, javno.

⁸ KSC-BC-2020-06, F00507, specijalizovani tužilac, *Odgovor tužilaštva na zahtev Veseljijevе odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku po prigovoru nenadležnosti zbog kršenja Ustava*, 6. oktobar 2021, javno.

⁹ KSC-BC-2020-06, F00530, Veseljijeva odbrana, *Replika Veseljijevе odbrane na odgovor tužilaštva na dokument KSC-BC-2020-06/F00474*, 18. oktobar 2021, javno; F00532, Tačijeva odbrana, *Replika Tačijevе odbrane na odgovor tužilaštva na zahtev Hašima Tačija da mu se odobri ulaganje žalbe na odluku po podnescima kojima se osporava legalitet Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva i ukazuje na povredu nekih ustavnih prava optuženih*, 18. oktobar 2021, javno.

trajanja mandata, budući da to nije nikako, ili makar nije dovoljno obrazložio i da je takav zaključak svakako nespojiv s članovima 113(7) i 144(3) Ustava, koje sudija za prethodni postupak uopšte nije uzeo u obzir (u daljem tekstu: drugo pitanje);

- (3) Da li je kod pitanja da li postoji zakonski ili ustavni osnov za istragu tužilaštva sudija za prethodni postupak pogrešio time što je razmatrao pitanje da li je član 159(1) ZKPK izričito uključen u Zakon, umesto da se rukovodi pitanjem da li je ZKPK uopšte merodavan ako se ni u Zakonu ni u Pravilniku to pitanje ne pominje, a uz to nije razmatrao ni argumente odbrane o razmeni pisama (u daljem tekstu: treće pitanje);
- (4) Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio kad je prosto odbacio tvrdnje odbrane o razlozima iz kojih ona smatra da su Specijalizovana veća Kosova Zakonom osnovana kao „vanredni sud“ i pri tom se pozvao na jednu raniju odluku o tome da su ona osnovana na temelju zakona, a zanemario suštinu tvrdnji odbrane (u daljem tekstu: četvrto pitanje);
- (5) Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio time što se nije bavio pitanjima koja je odbrana pokrenula u vezi s pravom g. Tačija da mu sudi nezavisan i nepristrasan sud, ili što svoj zaključak o tome nije dovoljno obrazložio, već je, pogrešno, pošao od prakse ESLjP, koja ovde nije merodavna, a u potpunosti zanemario pitanje da li „te okolnosti, zajedno uzev, neminovno navode na zaključak da Specijalizovana veća Kosova sistemski ne ispunjavaju uslove iz člana 6(1) EKLjP“ (u daljem tekstu: peto pitanje);
- (6) Da li je utemeljen zaključak sudije za prethodni postupak da se uslov nezavisnosti i nepristrasnosti ne odnosi na specijalizovanog tužioca, tim pre što se to kosi s članovima 109(1) i (2) Ustava (u daljem tekstu: šesto pitanje);
- (7) Da li je sudija za prethodni postupak kod prava na suđenje u razumnom roku pogrešio kad je zaključio da je relevantni rok počeo da teče tek 17. novembra 2019. i time usvojio pogrešno i restriktivno tumačenje relevantne prakse ESLjP-a (u daljem tekstu: sedmo pitanje); i
- (8) Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio u oceni o kršenju prava g. Tačija na prezumpciju nevinosti kad je reč o Martijevom izveštaju, ignorišući tvrdnju odbrane da je do kršenja tog prava došlo zato što Specijalizovana veća Kosova sebe definišu polazeći od izveštaja u kom je optuženi već osuđen a koji su i Specijalizovana veća Kosova i Specijalizovano tužilaštvo „aminovali“ (u daljem tekstu: osmo pitanje).¹⁰

---

¹⁰ Tačijev zahtev, stav 10.

7. Veseljijeva odbrana traži da joj se odobri ulaganje žalbe na pobijanu odluku, i to o sledećem pitanju:

Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio time što nije razmatrao pitanje da li režim materijalnog prava Suda dovodi do nejednakosti pred zakonom, pa time i do kršenja članova 3 i 24 Ustava, zbog čega je i ovaj Sud „nezakonit“ u smislu člana 103(7) (u daljem tekstu: deveto pitanje).¹¹

8. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da Tačijev zahtev treba odbaciti zato što Tači nije ispunio uslove za ulaganje žalbe i zato što nije pokazao da je u ovoj fazi postupka opravdano pokretati žalbu po ijednom od osam pitanja.¹² Tužilaštvo dodaje da i Veseljijev zahtev treba odbaciti zato što se Veselji ne poziva na relevantne delove pobijane odluke i zato što sporno pitanje ne proizlazi iz nje.¹³

9. Veseljijeva odbrana u replici tvrdi da izjavljivanje žalbe treba odobriti.¹⁴

10. Tačijeva odbrana u replici tvrdi da je tužilaštvo u odgovoru na Tačijev zahtev prekoračilo dozvoljeni broj reči, te da odgovor zato treba odbaciti ili „hitno ponovo podneti a odbrani odobriti pravo na još jednu repliku“.¹⁵

III. MERODAVNO PRAVO

11. Shodno članu 45 Zakona, panel Apelacionog suda razmatra interlokutorne žalbe optuženog ili specijalizovanog tužioca u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Za izjavljivanje interlokutornih žalbi, osim kada su posredi redovne interlokutorne žalbe, potrebno je odobrenje sudije za prethodni postupak ili pretresnog panela, koje se daje ukoliko se radi o pitanju koje bi u znatnoj meri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, prema mišljenju sudije za prethodni

---

¹¹ Veseljijev zahtev, stav 2.

¹² Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 1, 43.

¹³ Odgovor na Veseljijev zahtev, stavovi 1, 10.

¹⁴ Veseljijeva replika, stav 8.

¹⁵ Tačijeva replika, stav 1.

postupak ili pretresnog panela, promptno rešenje toga pitanja od strane panela Apelacionog suda moglo suštinski pospešiti postupak.

12. Shodno pravilu 77(2) Pravidnika, panel daje odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe ako se odluka odnosi na pitanje koje bi moglo bitno da utiče na pravičan i ekspeditivan tok postupka ili na ishod suđenja, uključujući, kada je to primereno, slučajeve kada je nemoguće odobriti odgovarajuće pravno sredstvo po završetku suđenja u predmetu, a blagovremeno rešenje panela Apelacionog suda bi moglo suštinski pospešiti postupak.

IV. DISKUSIJA

A. DOZVOLJENI BROJ REČI ZA ODGOVOR TUŽILAŠTVA

13. Sudija za prethodni postupak napominje da je za odgovore načelno predviđen maksimum od 6.000 reči, a da odgovori na zahteve za odobrenje ne smeju biti duži od 3.000 reči.¹⁶ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev ima 4.104 reči. Zato sudija za prethodni postupak opominje tužilaštvo da se ubuduće pridržava Uputstva Sekretarijata i kontroliše dužinu odgovora na zahteve za odobrenje ulaganja interlokutorne žalbe. Međutim, sudija za prethodni postupak smatra da Tačijevoj odbrani nije naneta nikakva šteta time što je tužilaštvo u podnesku prekoračilo dozvoljeni broj reči, budući da to prekoračenje nije neumereno. Osim toga, sudija za prethodni postupak smatra da je Tačijeva odbrana mogla da podnese zahtev za prekoračenje dozvoljenog broja reči *pre* nego što je podnela repliku ako je već procenila da zbog dužine podneska tužilaštva mora da je dopuni, tim pre što joj je za ulaganje replike odobreno dodatnih nedelju dana.¹⁷

---

¹⁶ KSC-BD-15, Uputstvo Sekretarijata o spisima i podnescima pred Specijalizovanim većima Kosova, 17. maj 2019, javno, članovi 41 i 43.

¹⁷ Nalog o produženju roka za dostavljanje odgovora i replika, stav 11.

14. Stoga sudija za prethodni postupak odbija zahtev Tačijeve odbrane da se odbaci odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev i njen zahtev da uloži još jednu repliku.

B. PRAVNI TEST

15. Strana u postupku ima pravo na ulaganje žalbe samo ako panel smatra da je ispunjen uslov za odobravanje žalbe iznet u članu 45(2) Zakona i pravilu 77(2) Pravilnika.¹⁸ Sudija za prethodni postupak podseća na to da je u jednoj ranijoj odluci već detaljno protumačio te odredbe.¹⁹

16. S obzirom na restriktivnu prirodu ovog pravnog sredstva, moraju se imati u vidu sledeća konkretna pitanja:

- (1) da li se o spornom pitanju uopšte može uložiti žalba;
- (2) da li bi sporno pitanje moglo bitno uticati na:
  - i. pravičan i ekspeditivan tok postupka, ili na
  - ii. ishod postupka, i
- (3) da li bi se, prema mišljenju panela, postupak suštinski pospešio ako bi Apelacioni sud odmah rešio po tom pitanju.²⁰

---

¹⁸ V. takođe KSC-2020-06, F00172, sudija za prethodni postupak, *Odluka po zahtevu Tačijeve odbrane da joj se odobri ulaganje žalbe* (u daljem tekstu: odluka po Tačijevom zahtevu za ulaganje žalbe), 11. januar 2021, javno, stav 9. V. takođe, MKS, *Situation in the Democratic Republic of the Congo*, ICC-01/04-168, Judgment on the Prosecutor's Application for Extraordinary Review of Pre-Trial Chamber I's 31 March 2006 Decision Denying Leave to Appeal, 13. jul 2006, stav 20.

¹⁹ V. odluka po Tačijevom zahtevu za ulaganje žalbe, stavovi 9–17.

²⁰ V. odluka po Tačijevom zahtevu za ulaganje žalbe, stav 10.

C. PITANJA

1. Prvo pitanje

17. Tačijeva odbrana tvrdi da postupak nema ni zakonskog ni ustavnog osnova ukoliko je mandat Specijalizovanih veća istekao, te da se postupak ne može nastaviti jer bi se time onemogućio njegov pravični i ekspeditivni dalji tok, a njegov se ishod bitno prejudicirao.²¹

18. U vezi s prvim pitanjem, tužilaštvo u odgovoru navodi da Tačijeva odbrana (i) nije precizirala šta je izvor greške niti objasnila kako bi se ta navodna greška odrazila na pobijanu odluku, (ii) pogrešno predstavlja pobijanu odluku i (iii) ne objašnjava kako bi se njenim prosleđivanjem panelu Apelacionog suda postupak suštinski pospešio, naročito ako se imaju u vidu merodavne odluke Specijalizovanog veća Ustavnog suda o tom pitanju.²²

19. Tačijeva odbrana u replici tvrdi da je sudija za prethodni postupak dužan da obrazloži svoju odluku, a da u protivnom greši u primeni prava.²³

20. Što se tiče prvog pitanja i tvrdnje Tačijeve odbrane da u pobijanoj odluci nije razmotrena svaka njena tvrdnja i da nisu obrazloženi izneti zaključci, sudija za prethodni postupak podseća na to da su svi Tačijevi važni argumenti²⁴ bili uzeti u obzir.²⁵ Time što sad pokreće ista pitanja Tačijeva odbrana pokazuje da se prosto ne slaže sa zaključcima sudije za prethodni postupak i da pogrešno tumači pobijanu odluku. Da bi se o nekom pitanju uopšte mogla uložiti žalba, strana koja to čini mora

---

²¹ Tačijev zahtev, stav 14.

²² Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 15–17.

²³ Tačijeva replika, stavovi 3–6.

²⁴ V. npr. ESLjP, *Case of Van de Hurk v. the Netherlands*, 16034/90, Judgment, 19. april 1994, stav 61 („Prema članu 6, stav 1, [...] sud jeste dužan da obrazloži odluku, ali ne i da detaljno odgovori na svaku tvrdnju“); *Case of Taxquet v Belgium* [GC], 926/05, Judgment, 16. novembar 2010, stav 91 („Iako nije dužan da detaljno odgovori na svaku tvrdnju, sud u odluci mora jasno da razmotri sva bitna sporna pitanja“).

²⁵ Pobijana odluka, stavovi 61–68.

jasno da formuliše konkretna pitanja o kojima Apelacioni sud treba da odlučuje.²⁶ Tačijeva odbrana pak samo ponavlja argumente koje je već izložila sudiji za prethodni postupak i ne precizira greške u njegovim zaključcima.²⁷ Štaviše, onako kako je formulisano, pitanje odbrane glasi prosto da li je zaključak sudije za prethodni postupak „obesnažen“, ali se ne objašnjava kako bi se razmatranjem tačaka (i)-(iv) u prvom pitanju došlo do suprotnog zaključka. Zato sudija za prethodni postupak konstatuje da se o prvom pitanju ne može podneti žalba, pa stoga neće primenjivati ostatak pravnog testa.

21. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da kod prvog pitanja nisu ispunjeni uslovi potrebni za odobravanje zahteva za ulaganje žalbe.

2. Drugo pitanje

22. Tačijeva odbrana tvrdi da tvrdi da, ukoliko je mandat Specijalizovanih veća istekao, postupak nema ni zakonskog ni ustavnog osnova, te se ne može nastaviti, jer njegov pravični i ekspeditivni tok nije moguć, a njegov ishod je bitno prejudiciran.²⁸

23. Što se tiče drugog pitanja, tužilaštvo u odgovoru tvrdi (i) da ono nije dovoljno precizno ni dovoljno konkretno da bi se o njemu mogla uložiti žalba, (ii) da se njime pobijana odluka predstavlja pogrešno i (iii) da se ono ne bi bitno odrazilo na pravičnost postupka ili na njegov ishod, budući da odbrana samo tvrdi da je sudija za prethodni postupak trebalo detaljnije da obrazloži odluku i da nije trebalo da se poziva na stavove Specijalizovanog veća Ustavnog suda.²⁹

---

²⁶ Odluka po Tačijevom zahtevu za ulaganje žalbe, stav. 11.

²⁷ KSC-BC-2020-06, F00216, odbrana g. Tačija, *Preliminarni zahtev da se optužnica odbaci zbog nenadležnosti* (u daljem tekstu: Tačijev zahtev o pitanju nenadležnosti), 12. mart 2021, stavovi 44–52.

²⁸ Tačijev zahtev, stav 14.

²⁹ Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 19–21.

24. Tačijeva odbrana u replici tvrdi da je sudija za prethodni postupak dužan da obrazloži svoju odluku, a da u protivnom pravi materijalnopravnu grešku.³⁰

25. Sudija za prethodni postupak smatra da pitanje koje Tačijeva odbrana pokreće proističe iz pobijane odluke i da se žalba o njemu može uložiti utoliko što odbrana tvrdi da je sudija za prethodni postupak pogrešno zaključio da je Specijalizovano veće Ustavnog suda donelo odluku o pitanju trajanja mandata Specijalizovanih veća Kosova.

26. Drugo pitanje tiče se prava optuženog, garantovanog članom 6(1) Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP), da mu sudi zakonom ustanovljen sud. Odlukom o pitanju da li je Specijalizovano veće Ustavnog suda, sa svoje strane, donelo odluku o mandatu Specijalizovanih veća Kosova mogle bi se izbeći buduće rasprave o prekoračenju mandata, što bi se, opet, bitno odrazilo na ekspeditivno vođenje postupka i na potrebu da se ni u njegovom daljem toku ne krše prava optuženog. Iz tih razloga, sudija za prethodni postupak zaključuje da drugo pitanje bitno utiče na pravičan i ekspeditivan tok postupka, garantovan članom 45(2) Zakona i pravilom 77(2) Pravilnika.

27. Sudija za prethodni postupak smatra i da će se merodavnom odlukom panela Apelacionog suda o drugom pitanju postupak suštinski pospešiti, s obzirom na to da je trajanje mandata Specijalizovanih veća Kosova od izuzetnog značaja za pitanje da li ima pravnog osnova za dalje postojanje Specijalizovanih veća Kosova, kao i na to da bi se taj problem, ukoliko se ne razreši, mogao negativno odraziti na ishod postupka.

28. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da su kod drugog pitanja ispunjeni potrebni uslovi i odobrava zahtev za ulaganje žalbe po drugom pitanju.

---

³⁰ Tačijeva replika, stavovi 3–6.

3. Treće pitanje

29. Trećim pitanjem Tačijeva odbrana osporava zakonski i ustavni osnov istrage tužilaštva. Ukoliko tužilaštvo nije imalo pravo da ponovo pokrene istragu, Tačijeva odbrana tvrdi da bi to na sličan način i u bitnoj meri uticalo i na pravičnost, ekspeditivnost i ishod postupka.³¹

30. Tužilaštvo u odgovoru kaže da ni treće pitanje ne pruža osnov za odobravanje žalbe, i to iz sledećih razloga: (i) njime se pobijana odluka predstavlja pogrešno, (ii) ono je zapravo hipotetično pitanje, a o takvim pitanjima se ne može ulagati žalba, i (iii) njime se tvrdi da valjan nije bio postupak kojim se došlo do spornog zaključka, a ne sam zaključak.³²

31. Tačijeva odbrana u replici tvrdi da je sudija za prethodni postupak pogrešio zato što nije uzeo u obzir razmenu pisama³³ i da je pretpostavka da bi se do istog zaključka došlo čak i da ta greška nije počinjena čista spekulacija.³⁴

32. Što se tiče razmene pisama, sudija za prethodni postupak smatra da se tim argumentom može potkrepiti samo glavna tvrdnja odbrane o merodavnosti člana 159 Zakonika o krivičnom postupku Kosova (u daljem tekstu: ZKPK).³⁵ Tačijeva odbrana zapravo osporava zakonitost istraga tužilaštva polazeći od merodavnosti člana 159 ZKPK-a. Pošto je jedan panel Apelacionog suda već doneo odluku o merodavnosti

---

³¹ Tačijev zahtev, stav 14.

³² Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 23–26.

³³ Skupština Kosova ratifikovala je razmenu pisama između predsednika Kosova i visokog predstavnika iz 2014; v. zakon br. 04/L-274 o ratifikaciji međunarodnog sporazuma između Republike Kosovo i Evropske unije o Misiji Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu, 23. april 2014. U nastavku teksta za ta pisma koristiće se skraćenica „razmena pisama”.

³⁴ Tačijeva replika, stavovi 7–8.

³⁵ Tačijev zahtev o pitanju nenadležnosti, stav 57.

ZKPK-a za pravni okvir Specijalizovanih veća Kosova, sudija za prethodni postupak zaključuje da se tim pitanjem postupak ne bi suštinski pospešio.³⁶

33. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da kod trećeg pitanja nisu ispunjeni uslovi za odobravanje zahteva za ulaganje žalbe.

4. Četvrto pitanje i peto pitanje

34. Tačijeva odbrana tvrdi da su Zakonom Specijalizovana veća Kosova osnovana kao vanredni sud koji ne ispunjava uslove nezavisnosti i nepristrasnosti, jer ne postoje odgovarajuće zakonske odredbe kojima bi se to garantovalo.³⁷

35. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da četvrto i peto pitanje ne mogu biti osnov da se žalba dozvoli, i to iz sledećih razloga: (i) njima se pobijana odluka predstavlja pogrešno,³⁸ (ii) pitanja nisu dovoljno precizna³⁹ i (iii) u njima se traži dodatno obrazloženje, ali se ne objašnjava kako bi se ono bitno odrazilo na pravičnost postupka ili na njegov ishod.⁴⁰

36. U vezi s četvrtim pitanjem Tačijeva odbrana u replici kaže da bi se, ukoliko bi odbrana dodatno objasnila grešku sudije za prethodni postupak, na čemu tužilaštvo insistira u odgovoru na Tačijev zahtev, „traženje dozvole za ulaganje žalbe pretvorilo u raspravu o samoj stvari“.⁴¹ U vezi s petim pitanjem pak Tačijeva odbrana u replici kaže da je sudija za prethodni postupak dužan da obrazloži svoju odluku, a da u protivnom pravi materijalnopravnu grešku.⁴²

---

³⁶ KSC-BC-2018-01, F00005, panel Apelacionog suda, *Odluka o žalbi na „Odluku po zahtevu da se specijalizovanom tužiocu izda nalog da okonča istragu protiv Dritona Lajčija“*, 1. oktobar 2021, javno, stavovi 2, 14–23.

³⁷ Tačijev zahtev, stav 15.

³⁸ Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 28, 32.

³⁹ Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 29, 31.

⁴⁰ Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 29, 33.

⁴¹ Tačijeva replika, stavovi 9–10.

⁴² Tačijeva replika, stavovi 3–6.

37. Što se tiče četvrtog pitanja, sudija za prethodni postupak u pobijanoj odluci nije tek tako pošao od konstatacije da su Specijalizovana veća Kosova ustanovljena zakonom pa na osnovu toga zaključio da ona nisu vanredni sud. Preciznosti radi, u pobijanoj odluci se kaže sledeće: „Pošto je već zaključio da su Specijalizovana veća ustanovljena zakonom [...] i da njihova nezavisnost i nepristrasnost nisu dovedene u sumnju ni procedurama predviđenim za imenovanje sudija ni time što za Specijalizovana veća važi neko posebno pravo [...], sudija za prethodni postupak zaključuje da nema osnova za tvrdnju da su Specijalizovana veća *de facto* vanredni sud čijim se osnivanjem krši član 103(7) Ustava“.⁴³ Drugim rečima, sudija za prethodni postupak kod relevantne konstatacije u pobijanoj odluci polazi od drugih faktora, a ne od postavke da su Specijalizovana veća Kosova ustanovljena zakonom, što znači da odbrana kod četvrtog pitanja pogrešno predstavlja pobijanu odluku. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da se po četvrtom pitanju ne može uložiti žalba, pa zato neće primenjivati ostatak pravnog testa. U tom smislu, sudija za prethodni postupak zaključuje da kod četvrtog pitanja nisu ispunjeni uslovi za odobravanje zahteva za ulaganje žalbe.

38. Što se tiče petog pitanja, sudija za prethodni postupak smatra da se o njegovim pojedinim aspektima ne može uložiti žalba jer su oni nedovoljno precizno predstavljeni. Na primer, Tačijeva odbrana ne precizira na koja to pitanja koja je sama pokrenula u zahtevu tačno misli. Osim toga, upućivanje na „praks[u] [Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLjP)], koja ovde nije merodavna,“ suviše je uopšteno: njime odbrana ne navodi na koju praksu ili na koje konstatacije tačno misli. Uz to odbrana još iznosi i dvosmislenu tvrdnju da se sudija za prethodni postupak nekim pitanjima „nije bavio“ i da svoj zaključak „nije dovoljno obrazložio“.

---

⁴³ Pobijana odluka, stav 113.

39. Međutim, sudija za prethodni postupak smatra da se u poslednjem delu petog pitanja iznosi problem koji proizlazi iz pobijane odluke. Zato će sudija za prethodni postupak primeniti test na osnovu kog se utvrđuje da li su ispunjeni uslovi za odobravanje zahteva za ulaganje žalbe:

Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio time što se nije bavio pitanjem da li te okolnosti, zajedno uzev, navode na zaključak da Specijalizovana veća Kosova sistemski ne ispunjavaju uslove iz člana 6(1) EKLjP.

40. Peto pitanje tiče se prava optuženog da mu sudi nezavisan i nepristrasan sud ustanovljen zakonom, što mu je zagarantovano članom 6(1) EKLjP. Brzo rešavanje tog pitanja doprineće racionalizaciji sudskog postupka, a pravo g. Tačija da mu se sudi u razumnom roku biće zagarantovano, kako je to predviđeno članom 21(4)(d) Zakona. Sudija za prethodni postupak smatra da bi se rešavanjem tog pitanja u žalbenom postupku mogle izbeći buduće rasprave i utvrditi da li Specijalizovana veća Kosova sistemski krše prava optuženog garantovana članom 6(1) EKLjP. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak smatra da preformulisano peto pitanje bitno utiče na pravičan i ekspeditivan tok postupka, kako je to navedeno u članu 45(2) Zakona i pravilu 77(2) Pravilnika.

41. Sudija za prethodni postupak smatra i da bi se merodavnom odlukom panela Apelacionog suda o preformulisanom pitanju postupak suštinski pospešio, budući da je pitanje da li Specijalizovana veća Kosova sistemski krše član 6(1) EKLjP pitanje od takvog značaja za ovaj postupak da će, ostane li nerazrešeno, baciti senku na njegov ishod/ishod postupka.

42. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da su kod petog pitanja, ukoliko se ono preformuliše onako kako je to predloženo u stavu 39, ispunjeni potrebni uslovi i odobrava zahtev za ulaganje žalbe po tako preformulisanom petom pitanju.

5. Šesto pitanje

43. Tačijeva odbrana tvrdi da se šestim pitanjem ukazuje na greške koje je sudija za prethodni postupak učinio u primeni prava i argumentaciji, a koje se neminovno bitno odražavaju na pravičan i ekspeditivan tok postupka, kao i na njegov ishod.⁴⁴

44. Tužilaštvo smatra da se šestim pitanjem (i) iznose nove tvrdnje u vezi s članovima 109(1) i (2) Ustava, (ii) pogrešno predstavlja zaključak na kom je sudija za prethodni postupak zasnovao svoju odluku i (iii) traži dodatno obrazloženje, ali ne objašnjava kako bi se ono bitno odrazilo na pravičnost postupka ili na njegov ishod.⁴⁵

45. Tačijeva odbrana u replici tvrdi da je sudija za prethodni postupak izneo nov i neočekivan stav, te da bi panel Apelacionog suda morao dobiti priliku da to razmotri.⁴⁶

46. Sudija za prethodni postupak smatra da izneto pitanje ne proističe iz pobijane odluke. Naime, sudija za prethodni postupak nije konstatovao da se uslov nezavisnosti i nepristrasnosti ne odnosi na specijalizovanog tužioca. Relevantno pitanje o kom je sudija za prethodni postupak trebalo da odluči ticalo se nezavisnosti i nepristrasnosti Specijalizovanih veća Kosova u kontekstu člana 6(1) EKLJP, i on je o tom pitanju i doneo zaključak.⁴⁷ Osim toga, sudija za prethodni postupak napominje i da Tačijeva odbrana svoje stavove o članovima 109(1) i (2) Ustava prvi put iznosi u svom zahtevu za odobrenje da uloži žalbu, što nije dopustivo. Stoga sudija za prethodni postupak konstatuje da se po šestom pitanju ne može uložiti žalba, pa zato neće primenjivati ostatak pravnog testa.

---

⁴⁴ Tačijev zahtev, stav 15.

⁴⁵ Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 35–36.

⁴⁶ Tačijeva replika, stav 11.

⁴⁷ Pobijana odluka, stavovi 108, 111.

47. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da kod šestog pitanja nisu ispunjeni uslovi za odobravanje zahteva za ulaganje žalbe.

6. Sedmo pitanje

48. Tačijeva odbrana tvrdi se sedmo pitanje tiče prava optuženog da mu se sudi bez nepotrebnog odlaganja, pa da se stoga podrazumeva da bi ono bitno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka, kao i na ishod eventualnog potonjeg suđenja.⁴⁸

49. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da ni sedmo pitanje ne pruža osnov za odobravanje žalbe, i to zato što odbrana u njemu nije objasnila u kom je smislu sudija za prethodni postupak pogrešno protumačio praksu ESLjP-a ili kako se to bitno odražava na pravičnost postupka ili njegov ishod.⁴⁹

50. Tačijeva odbrana u replici kaže da bi se, ukoliko bi odbrana dodatno objasnila grešku sudije za prethodni postupak, na čemu tužilaštvo insistira u odgovoru na Tačijev zahtev, „traženje dozvole za ulaganje žalbe pretvorilo u raspravu o samoj stvari“.⁵⁰

51. Sudija za prethodni postupak smatra da sedmo pitanje proističe iz pobijane odluke i da se tiče prava optuženog da mu se sudi u razumnom roku. Budući direktno povezano s Tačijevim pravom, garantovanim članom 21(4)(d) Zakona, da mu se sudi bez nepotrebnog odlaganja, ono bitno utiče i na pravičnost postupka. Dalje, to bitno utiče i na ekspeditivnost postupka: ukoliko bi se, naime, u žalbenom postupku odlučilo od kog se trenutka računa period relevantan za pravo optuženog da mu se sudi u razumnom roku, izbegla bi se kasnija rasprava po tom pitanju i omogućilo da se ni u daljem toku postupka ne krše prava optuženog. Iz tih razloga, sudija za

---

⁴⁸ Tačijev zahtev, stav 16.

⁴⁹ Odgovor na Tačijev zahtev, stav 38.

⁵⁰ Tačijeva replika, stavovi 9–10.

prethodni postupak zaključuje da sedmo pitanje bitno utiče na pravično i ekspeditivno vođenje postupka, garantovano članom 45(2) Zakona i pravilom 77(2) Pravilnika.

52. Sudija za prethodni postupak smatra i da bi se merodavnom odlukom panela Apelacionog suda o sedmom pitanju postupak suštinski pospešio, pošto bi strane u postupku bile obavestene o datumu od kog počinje da teče vreme koje ulazi u razumni rok i pošto bi taj rok onda mogao precizno da se računa.

53. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da su kod sedmog pitanja ispunjeni potrebni uslovi i odobrava zahtev za ulaganje žalbe po sedmom pitanju.

7. Osmo pitanje

54. Tačijeva odbrana tvrdi da se osmo pitanje tiče prava na prezumpciju nevinosti, pa da se stoga podrazumeva da bi ono bitno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka, kao i na ishod eventualnog potonjeg suđenja.⁵¹

55. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da se osmim pitanjem (i) pobijana odluka predstavlja pogrešno, (ii) da je ono apstraktno i da se (iii) ne odražava bitno ni na pravičnost postupka ni na njegov ishod.⁵²

56. Tačijeva odbrana u replici tvrdi da sudija za prethodni postupak nije uzeo u obzir da su i Specijalizovana veća Kosova i Specijalizovani tužilaštvo „aminovali“ Izveštaj br. 12462 Parlamentarne skupštine Saveta Evrope od 7. januara 2011. (u daljem tekstu: Martijev izveštaj) i da u vezi s osmim pitanjem treba odobriti izjavljivanje žalbe zato što se njime pokreću izuzetno važna pitanja pravičnosti.⁵³

---

⁵¹ Tačijev zahtev, stav 16.

⁵² Odgovor na Tačijev zahtev, stavovi 40–42.

⁵³ Tačijeva replika, stav 12.

57. Sudija za prethodni postupak smatra da se o pojedinim aspektima osmog pitanja, onako kako ih je Tačijeva odbrana predstavila, ne može uložiti žalba zato što se njime pobijana odluka pogrešno predstavlja. Na primer, sudija za prethodni postupak podseća na to da je u pobijanoj odluci izričito razmatrao tvrdnju Tačijeve odbrane da je Martijev izveštaj „osnivački dokument“.⁵⁴ Zato će sudija za prethodni postupak preformulisati osmo pitanje i potom primeniti test na osnovu kog se utvrđuje da li su ispunjeni uslovi potrebni za odobravanje zahteva za ulaganje žalbe:

Da li je sudija za prethodni postupak pogrešio kad je zaključio da se uvrštavanjem Martijevog izveštaja u „osnivačke dokumente“ Specijalizovanih veća Kosova ne krši pravo g. Tačija na prezumpciju nevinosti.

58. Sudija za prethodni postupak smatra da preformulisano osmo pitanje bitno utiče na pravičan i ekspeditivan tok postupka. Ono bitno utiče na pravičnost postupka utoliko što se tiče prava g. Tačija na prezumpciju nevinosti, garantovanog članom 21(3) Zakona. Ono bitno utiče i na ekspeditivno vođenje postupka utoliko što bi se njegovim rešavanjem u žalbenom postupku mogle izbeći kasnije rasprave o tome da li se Martijev izveštaj može uvrstiti u „osnivačke dokumente“ Specijalizovanih veća Kosova, kao i to da se postupak nastavi bez obzira na navode da je prekršeno pravo g. Tačija na prezumpciju nevinosti. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak zaključuje da preformulisano osmo pitanje bitno utiče na pravičan i ekspeditivan tok postupka, kako je to navedeno u članu 45(2) Zakona i pravilu 77(2) Pravilnika.

59. Sudija za prethodni postupak smatra da će se odlukom Apelacionog suda o preformulisanom osmom pitanju postupak suštinski pospešiti, s obzirom na to da će Apelacioni sud odlučiti o tome da li je pravo g. Tačija na prezumpciju nevinosti

---

⁵⁴ Pobijana odluka, stav 141.

prekršeno, kao i na to da bi taj problem, ukoliko se ne razreši, mogao da baci senku na ishod postupka.

60. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da su kod osmog pitanja, ukoliko se ono preformuliše onako kako je to predloženo u stavu 57, ispunjeni potrebni uslovi i odobrava zahtev za ulaganje žalbe po tako preformulisanom osmom pitanju.

8. Deveto pitanje

61. Veseljijeva odbrana tvrdi da deveto pitanje proističe iz toga što sudija za prethodni postupak nije odlučio o pitanju da li je zbog osobenosti Zakona stvoren materijalno drugačiji pravni režim zbog kojeg svi optuženi nisu isti pred Zakonom i zbog kojeg se krši Ustav.⁵⁵ Veseljijeva odbrana smatra da je sudija za prethodni postupak ignorisao njene tvrdnje.⁵⁶

62. Tužilaštvo u odgovoru kaže da deveto pitanje ne proističe iz pobijane odluke, jer se sudija za prethodni postupak tim tvrdnjama odbrane bavio u jednoj drugoj odluci, i da Veseljijeva odbrana nije objasnila zašto se on tim pitanjem morao baviti u pobijanoj odluci.⁵⁷ Tužilaštvo, osim toga, napominje i da o devetom pitanju trenutno rešava Apelacioni sud i da se postupak ne bi suštinski pospešio još jednim prosleđivanjem istog pitanja istoj instanci.⁵⁸ Konačno, tužilaštvo smatra i da se tvrdnje Veseljijeve odbrane o licima koja potpadaju pod nadležnost Specijalizovanih veća Kosova ne mogu podvesti pod deveto pitanje.⁵⁹

63. Veseljijeva odbrana u replici tvrdi da se uvođenjem posebnog materijalnog prava (u vidu Zakona) krše ustavna prava optuženog, budući da odlukom KO26/15 Ustavnog suda Kosova nije bilo predviđeno da će Specijalizovana veća Kosova raditi

---

⁵⁵ Veseljijev zahtev, stavovi 6–7.

⁵⁶ Veseljijev zahtev, stavovi 8–10, 12–13.

⁵⁷ Odgovor na Veseljijev zahtev, stav 7.

⁵⁸ Odgovor na Veseljijev zahtev, stav 8.

⁵⁹ Odgovor na Veseljijev zahtev, stav 9.

na osnovu drugačijeg materijalnog prava.⁶⁰ Veseljijeva odbrana tvrdi da se mora razmotriti pitanje da li u Zakonu postoji osnov po kom bi se prema g. Veseljiju moglo postupati drugačije nego prema licima kojima sude drugi sudovi na Kosovu.⁶¹ Konačno, Veseljijeva odbrana smatra da eventualno podudaranje ovog pitanja s ma kojim drugim o kom Apelacioni sud trenutno odlučuje ne treba da utiče na ishod ovog njenog zahteva.⁶²

64. Sudija za prethodni postupak smatra da deveto pitanje proističe iz pobijane odluke, budući da je on u njoj doneo zaključak o pravu optuženog da mu ne sudi vanredni sud i da je g. Veselji upravo u vezi s tim pitanjem pomenuo problem nejednakosti pred zakonom.⁶³ Osim toga, deveto pitanje bitno utiče i na pravičnost postupka, pošto je direktno povezano s pravom g. Veseljija na pravičan postupak, garantovanim članom 6(1) EKLjP. Ono bitno utiče i na ekspeditivno vođenje postupka, jer bi se, ukoliko se u žalbenom postupku reši pitanje da li su Specijalizovana veća Kosova zbog posebnog režima materijalnog prava nelegalna u smislu člana 103(7) Ustava, mogle izbeći kasnije rasprave o tome i garantovati da se postupak neće nastaviti suprotno pravima optuženog. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak smatra da deveto pitanje bitno utiče na pravičan i ekspeditivan tok postupka, kako je to navedeno u članu 45(2) Zakona i pravilu 77(2) Pravilnika.

65. Sudija za prethodni postupak smatra i da bi se merodavnom odlukom panela Apelacionog suda o devetom pitanju postupak suštinski pospešio, budući da će Apelacioni sud odlučiti o tome da li je prekršeno pravo g. Veseljija da mu ne sudi vanredni sud i da bi taj problem, ukoliko se ne razreši, mogao da baci senku na ishod postupka.

---

⁶⁰ Veseljijeva replika, stavovi 4–5.

⁶¹ Veseljijeva replika, stav 6.

⁶² Veseljijeva replika, stav 7.

⁶³ V. KSC-BC-2020-06, F00224, Veseljijeva odbrana, *Preliminarni podnesak odbrane Kadrija Veseljija kojim se osporava nadležnost zbog kršenja Ustava*, 15. mart 2021, javno, stav 6.

66. Stoga sudija za prethodni postupak zaključuje da su kod devetog pitanja ispunjeni potrebni uslovi i odobrava zahtev za ulaganje žalbe po devetom pitanju.

9. Zaključak

67. S obzirom na sve što je dosad rečeno, sudija za prethodni postupak odobrava zahtev da se drugo pitanje, sedmo pitanje i deveto pitanje, kao i peto pitanje, preformulisano u skladu sa stavom 39, i osmo pitanje, preformulisano u skladu sa stavom 57, preispitaju u žalbenom postupku. Sudija za prethodni postupak odbija zahtev da se uloži žalba po prvom pitanju, trećem pitanju, četvrtom pitanju i šestom pitanju.

V. DISPOZITIV

68. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak

- a) **ODOBRAVA** Veseljijev zahtev;
- b) **DELIMIČNO ODOBRAVA** Tačijev zahtev;
- c) **ODBIJA** zahtev Tačijeve odbrane da se odbaci odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev i njen zahtev za odobrenje da uloži još jednu repliku;
- d) **ODOBRAVA ŽALBU** po drugom pitanju, sedmom pitanju i devetom pitanju;
- e) **ODOBRAVA ŽALBU** po petom pitanju, ukoliko se ono preformuliše onako kako je to predloženo u stavu 39, i po osmom pitanju, ukoliko se ono preformuliše onako kako je to predloženo u stavu 57; i
- f) **ODBIJA** zahtev da se uloži žalba po prvom pitanju, trećem pitanju, četvrtom pitanju i šestom pitanju.

/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,
sudija za prethodni postupak

U ponedjeljak, 25. oktobra 2021.

U Hagu, Holandija